

13. Palotoimi

Palolautakunnan kertomus vakinaisen palokunnan toiminnasta v. 1946 oli seuraavan sisältöinen:

Palolautakunta

Lautakunnan kokoonpano. Palolautakuntaan, joka maistraatin alaisena valvoo palotointia, kuuluivat v. 1946 seuraavat henkilöt: puheenjohtajana lakitieteen kandidaatti C. A. Öhman, varapuheenjohtajana teknologian tohtori Y. J. Talvitie ja muina jäseninä toimitsija R. J. Heinonen, palokorpraali A. E. Koskinen ja diplomi-insinööri V. J. Niemistö sekä itseoikeutettuna jäsenenä kaupungin rakennustarkastaja, arkkitehti A. V. Toivonen. Varajäseninä olivat tammikuun 1 p:stä elokuun 28 p:ään palokorpraali V. Kaarisola, elokuun 28 p:stä vuoden loppuun toimitsija E. Hakala ja vakuutustarkastaja G. O. Rundman sekä itseoikeutettuna varajäsenenä apulaisrakennustarkastaja I. Ahonen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli toimitusjohtaja K. Huhtala ja sihteerinä varatuomari E. K. Uski sekä tämän estyneenä ollessa tammikuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään varatuomari S. Hellevaara.

Lautakunnan kokoukset ym. Palolautakunta kokoontui 20 kertaa ja kokouksissa pidettyjen pöytäkirjain pykäläluku oli 443. Saapuneita kirjeitä oli 155 ja lähetettyjä 138. Lautakunnan kertomusvuoden aikana ratkaissemat asiat olivat seuraavat:

Lautakunta päätti ¹⁾ valita 3-henkiseen komiteaan, joka laatii ehdotukset palolautakunnan johtosäännöksi ja palokunnan ohjesäännöksi sekä 7-henkiseen komiteaan, joka laatii ehdotukset palokunnan sisäpalvelusohjesäännöksi, puheenjohtajaksi lautakunnan puheenjohtajan C. A. Öhmanin, sekä jäseniksi ensiksi mainittuun palokorpraali A. E. Koskinen ja diplomi-insinööri V. J. Niemistön sekä viimeksi mainittuun palopäällikkö W. W. Bergströmin, toimitsija R. J. Heinosen, apulaispalopäällikkö L. A. Kartton, diplomi-insinööri V. J. Niemistön, vanhempi palokorpraali S. A. Ojasen sekä palokersantti A. E. Winqvistin. Komiteain sihteeriksi valittiin lautakunnan sihteerin S. Hellevaara.

Lautakunta päätti ²⁾ ostaa Dodge-merkkisen sairaidenkuljetusauton 400 000 mk:n kauppahinnasta.

Lautakunta päätti ³⁾ ostaa kaksi kappaletta autoradioita Oy. Helvar nimiseltä yhtiöltä.

Lautakunta päätti ⁴⁾ myöntää palokunnan säätiön varoista Helsingin palokunnan urheilijat nimiselle yhdistykselle 10 000 mk:n ja Palomiesten ammattiosastolle n:o 1 7 500 mk:n suuruisen avustuksen.

Lautakunta päätti ⁵⁾ jakaa liitosalueen nuohouspiireihin n:o XIV—XXIV.

Lautakunta päätti ⁶⁾ myöntää 500 000 mk kahden käytetyn amerikkalaisen sairaankuljetusauton ostamista varten.

Lautakunta päätti ⁷⁾ oikeuttaa palopäällikön hankkimaan 2 uutta henkilöautoa ja esittää kaupunginhallitukselle kahden vanhan henkilöauton sekä yhden pakettiauton myymistä.

Esitykset. Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin asioista, jotka koskivat: Kuloosaaren, Lauttasaaren ja Munkkiniemen väliaikaisten asemien saattamista palokunnan

¹⁾ Palolk. 1 p. helmik. 59 § ja 15 p. maalisk. 82 §. — ²⁾ S:n 15 p. maalisk. 100 §. — ³⁾ S:n 1 p. huhtik. 117 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. huhtik. 118 § ja 3 p. toukok. 151 ja 152 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. kesäk. 204 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. lokak. 350 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. marrask. 398 §.

käyttöön soveltuviksi ¹⁾; komitean asettamista palolautakunnan ja palokunnan johtosääntöjen laatimista varten ²⁾; nuohousmaksujen korottamista ³⁾; vapaaehtoisten palokuntien avustusrahan jakamista ⁴⁾; kustannusarvioita Lauttasaaren, Kulosaaren ja Munkkiniemen paloasemien muutos- ja korjaustöistä ⁵⁾; uusien palokaivojen rakentamista ja entisten suurentamista Malmilla, Tapanilassa ja Puistolassa ⁶⁾; sairaankuljetus- ym. autojen siirtämistä Korkeavuorenkadun 39:stä vartioasemille ja autovajan muuttamista palomiesten asunnoiksi ⁷⁾; suutarin ja räätälin toimien vakinaistamista ⁸⁾; palokunnan sairaankuljetusautojen käyttömaksujen korottamista ⁹⁾; vedenottoaikojen järjestämistä Pitäjänmäelle ¹⁰⁾; kapellimestarin ja siivoojan virkojen vakinaistamista ¹¹⁾; Jeep-auton ostamista palokunnalle ¹²⁾; uusien palokaivojen rakentamista Pitäjänmäelle ja erinäisten sammutusvälineiden luovuttamista Pitäjänmäen vapaaehtoiselle palokunnalle ¹³⁾; ruiskulaivan hankkimista ¹⁴⁾; 20 000 000 mk:n suuruisen määrärahan merkitsemistä v:n 1947 talousarvioon Malmin paloaseman rakennushankkeen aloittamista varten ¹⁵⁾; paloalipäällystökurssien järjestämistä ¹⁶⁾; nuohoustaksan perushintojen korottamista ¹⁷⁾; paloturvallisuuden tehostamista satama- ja varastoalueilla ¹⁸⁾; vss. palokypärien myymistä ¹⁹⁾; toisen palotarkastajan apulaisen viran perustamista ²⁰⁾; Munkkiniemen paloaseman laajentamista ²¹⁾; sekä nuohoustaksan korottamista liitosalueella ²²⁾.

Lausunnot. Palolautakunnan kaupunginhallitukselle v. 1946 antamat lausunnot koskivat seuraavaa: liitosalueen tieolojen järjestelyä ²³⁾; Helsingin vapaaehtoisen palokunnan vakuutusmaksujen suorittamista v:lta 1946 ²⁴⁾; Dodge-merkkisen sairaankuljetusauton ostamista Kulosaaren kotiseuturahaston säätiö nimiseltä yhtiöltä ²⁵⁾; pohjoispaloaseman kunnostamista palomiestön asuinhuoneistoiksi ²⁶⁾; rakennustoimiston talorakennusosaston liitosalueen palosemia varten laatimaa kahta tyyppiehdotusta ²⁷⁾; nuohousohjesäännön 4 §:n 1 momentin muuttamista ²⁸⁾; työehtosopimuksen uutta palkkatariffia ²⁹⁾; ylityökorvauksen suorittamista palokunnan autonkuljettajille yön aikana tehtävistä kuljetuksista ³⁰⁾; 25 palokypärän luovuttamista Oulunkylän vapaaehtoiselle palokunnalle ³¹⁾; palokunnan työnjohtajan, varastonhoitajan, alipäällystön ja miehistön palkkojen korottamista ³²⁾; autonsäilytysvuokran perimistä palomestari I. Vesihiedeltä ³³⁾; nuohoojien ammattikoulutuksen järjestämistä ³⁴⁾; nuohousääntöjen tarkistamista liitosalueiden kohdalta ³⁵⁾; korvauksen maksamista nuohoustoimen hoitajille osallistumisesta palotarkastuksiin ³⁶⁾; pohjoispaloaseman käytön selvittämistä varten asetetun komitean mietintöä ³⁷⁾; valtuutettujen E. Riipisen ja E. Peurasen aloitetta, joka koski eräiden palomiesten eroittamista ³⁸⁾; Puotinkylän—Mellunkylän vapaaehtoinen palokunta nimisen yhdistyksen anomusta saada avustusta kalustusuojan ja kokoushuoneen rakentamiseen ³⁹⁾; moottoriruiskun letkuineen ja lisätarvikkeineen korvausta luovuttamista Puotinkylän—Mellunkylän vapaaehtoinen palokunta nimiselle yhdistykselle ⁴⁰⁾; 100 000 mk:n suuruisen avustusrahan myöntämistä Degerön vapaaehtoiselle palokunnalle ⁴¹⁾; Helsingin palomiesten ammattiosasto nimisen yhdistyksen anomusta asuinhuoneistojen järjestämisestä palomiehille ⁴²⁾; Sockenbackan vapaaehtoisen palokunnan avustusanomusta ⁴³⁾; Helsingin vapaaehtoisen palokunnan anomusta sen maksettavaksi asetetun irtaimiston vakuutussumman korvaamisesta ⁴⁴⁾; ja Pakinkylän vapaaehtoisen palokunnan anomusta avustuksen myöntämisestä ⁴⁵⁾. Lisäksi lautakunta antoi lausuntonsa 25 eri asemakaavan- ja rakennuksenmuutosehdotuksesta.

¹⁾ Palolk. 16 p. tammik. 17 §. — ²⁾ S:n 1 p. helmik. 59 §. — ³⁾ S:n 22 p. helmik. 78 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. maalisk. 94 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. maalisk. 95 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. huhtik. 116 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. toukok. 159 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. toukok. 168 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. kesäk. 202 § ja 27 p. elok. 290 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. kesäk. 205 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. kesäk. 226 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. kesäk. 231 §. — ¹³⁾ S:n 28 p. kesäk. 235 §. — ¹⁴⁾ S:n 28 p. kesäk. 236 §. — ¹⁵⁾ S:n 27 p. elok. 277 §. — ¹⁶⁾ S:n 27 p. elok. 294 §. — ¹⁷⁾ S:n 10 p. syysk. 298 §. — ¹⁸⁾ S:n 10 p. syysk. 300 §. — ¹⁹⁾ S:n 10 p. syysk. 304 §. — ²⁰⁾ S:n 18 p. lokak. 346 §. — ²¹⁾ S:n 27 p. marrask. 399 §. — ²²⁾ S:n 31 p. jouluk. 430 §. — ²³⁾ S:n 16 p. tammik. 29 §. — ²⁴⁾ S:n 1 p. helmik. 54 §. — ²⁵⁾ S:n 22 p. helmik. 71 §. — ²⁶⁾ S:n 15 p. maalisk. 97 §. — ²⁷⁾ S:n 1 p. huhtik. 121 §. — ²⁸⁾ S:n 25 p. huhtik. 141 §. — ²⁹⁾ S:n 25 p. huhtik. 142 §. — ³⁰⁾ S:n 3 p. toukok. 154 §. — ³¹⁾ S:n 22 p. toukok. 179 §. — ³²⁾ S:n 22 p. toukok. 192 §. — ³³⁾ S:n 5 p. kesäk. 206 §. — ³⁴⁾ S:n 5 p. kesäk. 207 §. — ³⁵⁾ S:n 5 p. kesäk. 208 §. — ³⁶⁾ S:n 28 p. kesäk. 227 §. — ³⁷⁾ S:n 28 p. kesäk. 238 §. — ³⁸⁾ S:n 25 p. syysk. 317 §. — ³⁹⁾ S:n 21 p. lokak. 353 §. — ⁴⁰⁾ S:n 21 p. lokak. 354 §. — ⁴¹⁾ S:n 21 p. lokak. 355 §. — ⁴²⁾ S:n 13 p. marrask. 383 §. — ⁴³⁾ S:n 13 p. marrask. 386 §. — ⁴⁴⁾ S:n 27 p. marrask. 396 §. — ⁴⁵⁾ S:n 31 p. jouluk. 439 §.

Palolaitos

Henkilökunta. Kertomusvuoden alussa oli palokunnan vakinaisten viranhaltijain lukumäärä 210, vuoden aikana otettiin 126 uutta viranhaltijaa ja samana aikana erosi 50 viranhaltijaa, joten vakinaisten viranhaltijain kokonaismäärä vuoden lopussa oli 286 henkilöä, nimittäin sammutusvahvuuteen kuuluvia 274, palotarkastaja ja apulainen 2, toimistohenkilökuntaan kuuluvia 6 sekä työnjohtaja, varastonhoitaja ja räätälimestari 4.

Alueliitoksesta johtuen perustettiin tammikuun 1 p:stä 1946 alkaen 1 palomestarin, 4 palokersantin, 12 vanhemman palokorpraalin, 12 nuoremman palokorpraalin, 12 vanhemman palomiehen ja 36 nuoremman palomiehen virkaa.

Palolautakunta valitsi palomestariksi tammikuun 1 p:stä lukien palokunnan toimistonhoitajan H. Virranteen.

Perustettuihin neljään palokersantin virkaan palopäällikkö nimitti tammikuun 13 p:stä 1946 lukien palokorpraalit A. J. Kasken, V. I. Lehden, G. W. Lindroosin ja T. J. Mannisen.

Palolautakunta valitsi lisäksi palokuntaan tammikuun 1 p:nä 1946 perustettuun palotarkastajan apulaisen virkaan rakennusmestari V. Vahernon. Avoimeen toimistonhoitajan virkaan palolautakunta valitsi eversti B. Heinrichsin tammikuun 21 p:stä 1946 lukien, sekä syyskuun 1 p:stä 1946 lukien palokunnan toisen naispuolisen toimistoapulaisen toimeen neiti K. Kirveen ja räätälimestariksi herra S. Ahtolan.

Kertomusvuoden aikana siirtyivät täysin palvelleina eläkkeelle ruiskumestarit T. V. Jaale, O. L. Johansson ja O. E. Mikander sekä korpraalit J. F. Risto ja O. S. Sormu.

Työkomennuskunnan vahvuus kasvoi vuoden aikana 14 ammattimieheen.

Terveystila. Kertomusvuoden aikana oli palokunnan terveystila tyydyttävä. 139 palomiestä sairasti yhteensä 2 830 päivää.

Tapaturmat. Kertomusvuoden aikana ei sattunut kuolemantapauksia eikä pysyväiseen työkyvyttömyyteen johtavia tapaturmia. Lievempien tapaturmien lukumäärä oli sitävastoin aika huomattava. Toukolan tulipalo- ja räjähdysonnettomuudessa huhtikuun 11 p:nä vahingoittui 11 miestä, joista palomestari Harne ja 7 muuta oli vietävä sairaalaan. Seuraavana päivänä vahingoittui Arkadiankadun 33:n ullakkopalossa palomestari Åström ja 4 muuta, joten rivistä poistuneiden lukumäärä yksistään huhtikuun 11 ja 12 p:nä nousi 16 mieheen. Tapaturmien joukossa muodostivat lievemmät luunmurtumat, nyrjähdykset ja savumyrkytykset pääosan.

Kalusto. Alueliitoksen kautta siirtyivät Munkkiniemen, Kulosaaren ja Haagan paikallisten palokuntien kalustot kaupungin palokunnalle, jolloin pienemmän sammutuskaluston ohessa saatiin mm. kolme paloautoa varusteineen. Lisäksi ostettiin Kulosaaren yhdyskunnalta käytetty Dodge-merkkinen sairaankuljetusauto, koska lisäytyneistä kuljetuksista ei muuten selvitty, sekä liikkumaan pystyviä potilaita varten Chevrolet-merkkinen henkilöauto 325 000 mk:n hinnasta.

Palokunnan letkuvarasto oli kertomusvuoden lopussa 39 979 m letkua.

Palokunnan miesvahvuus ja moottoriajoneuvojen luku oli vuoden lopussa seuraava:

Paloasema	Henkilökunta				Moottoriajoneuvot								Moottoriruiskuja
	Päällystöä	Alipäällystöä	Miehistöä	Kaikkiaan	Paloautoja	Vesivahinkojen suojelautoja	Henkilöautoja	Sairaankuljetusautoja	Linjakorjansautoja	Kuorma-autoja	Kalustoautoja	Kaikkiaan	
Pääpaloasema	4	13	118	135	11	1	5	7	1	3	1	29	13
Kallio	2	6	53	61	7	—	1	1	—	1	—	10	2
Käpylä	—	1	28	29	3	—	—	—	—	—	—	3	1
Pasila	—	1	10	11	2	—	—	—	—	—	—	2	—
Sörnäisten niemi	—	—	10	10	2	—	—	—	—	—	—	2	—
Munkkiniemi	—	1	12	13	2	—	—	—	—	—	—	2	1
Kulosaari	—	1	14	15	2	—	—	—	—	—	—	2	1
Yhteensä	6	23	245	274	29	1	6	8	1	4	1	50	18

Palokunnalla oli 3 letkuautoa, 2 konetikapuuautoa, 3 savusukellus- ja valaistusautoa ja 21 ruiskuautoa, joista viimeksi mainituista kolme oli varustettu 2 500, neljä 2 000, yksi 1 700, kolme 1 600, viisi 1 000, kaksi 800 ja kolme 500 min./litr. pumpulla. Edellä mainituista ruiskuautoista oli kuusi varustettu lisäksi tehokkaammilla vaahtosammutuslaitteilla. Moottoriruiskuja oli 18, joista neljä 1 500, neljä 1 000, kahdeksan 600 ja kaksi 200 min./litr. tehoisia.

Palohälytysverkosto. Palolennätinkeskuskuksia oli pääpaloasemalla sekä Kallion, Käpylän, Pasilan ja Sörnäisten niemen paloasemilla. Kulosaaren ja Munkkiniemen paloasemat voitiin hälyttää ainoastaan puhelimitse.

Palokelloja oli käytännössä kaikkiaan 276, joista yksityisiä 28. Automaattihälyttäjiä oli kymmenessä paikassa. Palohälytyspuhelin oli kytkettynä kolmella johdolla puhelinkeskukseen erikoisnumerolla 500. Paloasemien välisiä tiedoituksia varten oli asemien välillä suoraan kulkeva puhelinjohto.

Palopostit. Vesijohdon palopostit lisääntyivät 34:llä ja oli niitä kaikkiaan 1 754 kpl.

Palotarkastukset. Kaupungin alueella olevien kiinteistöjen yleisen palotarkastuksen suoritti palotarkastaja T. Sundquist apulaisineen. Paitsi näitä tarkastuksia piiripalomestarit suorittivat tarkastusta tulenaroissa ja henkilöturvallisuuteen nähden vaarallisissa laitoksissa kukin omassa piirissään. Näistä tarkastuksista apulaispalopäällikkö L. Karto suoritti 108 sekä palomestarit C.-W. Åström 177, A. A. R. Harne 212, H. H. Virranne 80 ja O. O. Lyly 34. Tämän ohella palopäällikkö toimitti tarkastuksia yleisissä kokoussaleissa, teattereissa, bensiininsäilytyspaikoissa, filmivarastoissa, suurehkoissa autovajoissa ym. tulenaroissa paikoissa.

Turvavartio teattereissa. Teattereissa yms. huoneistoissa oltiin vartiossa näytäntöjen aikana yhteensä 1 328 kertaa seuraavasti: Kansallisteatterissa 2 miestä 287 kertaa, Kansanteatterin ylioppilastalossa olevalla näyttämöllä 2 miestä 259 kertaa ja Koiton näyttämöllä 1 mies 224 kertaa, Ruotsalaisessa teatterissa 2 miestä 385 kertaa, ja Suomalaisessa oopperassa 3 miestä 173 kertaa. Tämän lisäksi asetti vapaaehtoinen palokunta 1 miehen turvavartion Punaiseen myllyyn 186 kertaa, Työväen teatteriin 100 kertaa, Lilla teatern nimiseen teatteriin 106 kertaa, Nya teatern nimiseen teatteriin 38 kertaa, sekä muihin tilapäisnäytäntöihin 1 miehen 30 kertaa.

Nuohoustoimi. Kaupunki oli nuohoustöiden suorittamista varten jaettu 24 nuohouspiiriin.

Nokivalkeiden lukumäärä v. 1937—46 oli seuraava:

1937	18	1941	30	1944	24
1938	17	1942	35	1945	51
1939	16	1943	19	1946	101
1940	45						

Tulipalot. Palokunta hälytettiin kertomusvuoden aikana 1 055 kertaa, niistä 550 kertaa todellisen tulipalon tai tulipalovaaran johdosta, 101 kertaa nokivalkean tähden, 43 kertaa käryn tai savun takia, 15 kertaa happikoje- tai pulmoottoriavustuksen antamista varten, 32 kertaa erehdyksestä, 7 kertaa ilksityisen hoidossa olevassa palolennätinverkostossa esiintyneen vian takia, 142 kertaa ilksityyden vuoksi (edellisenä vuonna 148 kertaa), 65 kertaa veden pumppuamista varten, 72 kertaa oven avausta varten sekä 28 kertaa muista syistä. Edelliseen vuoteen verrattuna hälytysten lukumäärä lisääntyi 150 ja tulipalojen 66.

Tulipaloja oli Helsingissä tammikuussa 41, helmikuussa 43, maaliskuussa 40, huhtikuussa 39, toukokuussa 55, kesäkuussa 33, heinäkuussa 78, elokuussa 46, syyskuussa 32, lokakuussa 48, marraskuussa 40 ja joulukuussa 55.

Ensimmäinen tieto tulen irtipääsystä saatiin 406 tapauksessa puhelimitse, 139 tapauksessa palolennättimellä ja 5 tapauksessa suullisesti. 356 tulipaloa sattui päivällä klo 6—18 ja 194 tulipaloa yöllä klo 18—6 välisenä aikana.

Tulipalojen jakautuminen tulen irtipääsypaikan mukaan näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Kivi- raken- nuksia	Puu- raken- nuksia	Yh- teensä		Kivi- raken- nuksia	Puu- raken- nuksia	Yh- teensä
Uudisrakennuksia	8	1	9	Ullakoita	25	1	26
Asuinhuoneita	85	33	118	Pesutupia tai pesuloita	3	—	3
Keittiöitä	16	1	17	Kuivaushuoneita	4	—	4
Elokuvateattereita	2	—	2	Pannuhuoneita	15	—	15
Sairaaloita	2	—	2	Pölykanavia	3	—	3
Liikehuoneistoja	10	—	10	Muuntajia	2	—	2
Työhuoneita tai verstaita.	27	4	31	Autohalleja tai -vajoja	14	—	14
Tehtaita tai tehdashuoneita	19	6	25	Bensiinijakeluasemia	1	—	1
Valimoja	4	1	5	Varastoja	21	2	23
Hiekan kuivaamoja	1	1	2	Ruokailukoppeja	—	6	6
Laboratorioita	6	—	6	Vartiokojuja	—	8	8
Kahvipaahtimoita	3	—	3	Ulkorakennuksia.....	—	10	10
Leipomoita	1	—	1	Tuntematon irtipääsy-			
Saunoja	3	1	4	paikka	—	—	10
Kattoja	5	—	5	Muita tulen irtipääsy-			
Kaasujohtoja	1	—	1	paikkoja	—	—	164
Roskakuiluja	4	—	4				
Kellareita	13	3	16				
				Yhteensä	298	78	550

Taulukossa luettelemattomat muut tulen irtipääsypaikat olivat: autoja 35, halkopinoja 9, kaatopaikkoja 14, laivoja 9, lautakasoja 1, moottoriveneitä 2, ruohikkoja 48, raitiovaunuja 1, roskalaatikoita 27, laitureita 5, tanssilavoja 2 ja terva- tai pikipatoja 11. Eri palopiireissä sattui tulipaloja seuraavasti: I palopiirissä 140, II palopiirissä 170, III palopiirissä 179, IV ja V palopiirissä yhteensä 58, sekä palopiirien ulkopuolella 3. Allaolevasta yhdistelmästä selviää, miten tulipalot jakautuivat kaupunginosittain:

I kaupunginosa	22	XV kaupunginosa	17
II »	30	XVI »	18
III »	13	XVIII »	1
IV »	35	XX »	33
V »	21	XXI »	8
VI »	35	XXII »	33
VII »	33	XXIII »	10
VIII »	16	XXV »	13
IX »	9	XXVI »	9
X »	40	Pasila	4
XI »	35	Meilahti	9
XII »	31	Alueet rautat. itäp.	9
XIII »	28	Palopiirien ulkop.	3
XIV »	35		
		Yhteensä	550

Tulen irtipääsyn syyt olivat seuraavat:

Avotulen varomaton käsittely	35	Räjähdykset	13
Tulisijan tai savujohdon viallisuus.....	17	Sähkösilitysrauta	22
Tuhkan varomaton säilytys	14	Varomaton tupakointi	35
Hitsaus- tai uuttauskojeen varomaton		Ylikuumentaminen	26
käyttö.....	13	Huolimattomuus	55
Itsesytytys.....	15	Lasten leikkiminen tulella	31
Kamiina	10	Ilkityö	14
Kipinä	34	Muut syyt	57
Oikosulku	32	Tuntematon syy	93
Puukaasutin	34		
		Yhteensä	550

Kertomusvuoden aikana sattuneista 550 tulipalosta oli 326 eli n. 59,8 % pieniä eli sellaisia, että ne sammutettiin sanko- tai jollakin muulla ensiapuruiskulla, 197 eli n. 35,8 % keskikokoisia, jotka sammutettiin käyttämällä yhtä vesijohtoa, moottoriruiskua tai ns. säiliöauton suihkua sekä 27 eli n. 4,9 % vakavanlaatuista, joissa tarvittiin suurehko määrä vesisuihkuja tulen sammuttamiseen.

Vakavaleuontoihin tulipaloihin kuuluviksi voidaan lukea seuraavat tulipalot:

Vakavin tulipalo vuoden aikana oli elokuun 24 p:nä, jolloin Oy. Huolintakeskuksen Jätkäsaarella olevat laajat miljoonavarastot paloivat poroksi. Sammutuksessa käytettiin pumppuautoa yli 6 tuntia sekä 3 610 m letkua 4 eri palopostista. Vahingonkorvaukset nousivat yli 13 000 000 mk:aan ja vakuutetun omaisuuden arvo n. 40 000 000 mk:aan.

Toinen suurpalo sattui syyskuun 27 p:nä Elannon leipätehtaalla Kaikukadun 2:ssa. Palossa tuhoutuivat leipätehtaan yhteydessä toimivan valssimyllyn kolme ylintä kerrosta täydellisesti. Vahingonkorvaukset nousivat 2 500 000 mk:aan ja vakuutetun omaisuuden arvo n. 100 000 000 mk:aan.

Edellä mainittujen suurpalojen lisäksi oli vuoden aikana vielä useampia huomattavia paloja, joista mainittakoon uudisrakennuksen palo Haapaniemenkadun 6:ssa ja ullakkopalo Hämeentien 39:ssä helmikuun 7 p:nä, huvilapalo Lauttasaarella helmikuun 25 p:nä, Yhtyneiden kuvalehtien varastopalo Vellamonkadun 34:ssä helmikuun 25 p:nä, liiketalon palo Malmilla maaliskuun 15 p:nä, työpajan palo ja räjähdysonnettomuus Toukolan Rantakorntelin 1:ssä huhtikuun 11 p:nä, ullakkopalo Arkadiankadun 33:ssa huhtikuun 12 p:nä, tukkuliike Silvon varastopalo Kaisaniemenkadun 2:ssa toukokuun 7 p:nä ja HSS-purjehdusseuran paviljonkipalo Sirpalesaarella heinäkuun 27 p:nä.

Palovahingot ja niiden korvaaminen. Tulen välittömästi uhkaaman irtaimen omaisuuden arvo oli 453 800 593 mk ja kiinteän omaisuuden arvo 2 029 632 476 mk eli yhteensä 2 483 433 069 mk. Vahingon suuruus tai palovahingon korvauksen määrä nousi irtaimiston osalta 29 297 424 mk:aan ja kiinteistön osalta 10 108 580 mk:aan eli yhteensä 39 406 004 mk:aan uhatun omaisuuden arvosta.

Vertailun vuoksi on seuraavassa merkitty palovahingon korvausprosentit v:n 1935—46 väliseltä ajalta:

1935	0.4	1938	0.8	1941	0.9	1944	0.2
1936	1.1	1939	0.8	1942	0.8	1945	2.3
1937	1.3	1940	1.0	1943	0.4	1946	1.6

Sairaankuljetustoiminta. Sairaankuljetusautoja käytettiin kertomusvuoden aikana 18 115 kertaa, josta 17 290 kertaa sairaiden ja 825 kertaa tapaturmaisesti vahingoittuneiden henkilöiden kuljettamiseen. Vastaavat luvut v. 1945 olivat 16 234, 15 286 ja 948. Kuljetusten lukumäärä lisääntyi siis 1 881:llä. Ajojen lukumäärä oli päivää kohden n. 50 eli 6 enemmän kuin edellisellä vuonna.

Kuljetukset jakautuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

Kuukausi	Sairaus- tapauksia	Tapa- turmia	Yh- teensä	Kuukausi	Sairaus- tapauksia	Tapa- turmia	Yh- teensä
Tammikuu	1 773	76	1 849	Heinäkuu	1 296	89	1 385
Helmikuu	1 529	77	1 606	Elokuu	1 302	59	1 361
Maaliskuu	1 590	70	1 660	Syyskuu	1 243	62	1 305
Huhtikuu	1 485	44	1 529	Lokakuu	1 447	66	1 513
Toukokuu	1 424	82	1 506	Marraskuu	1 503	59	1 562
Kesäkuu	1 269	85	1 354	Joulukuu	1 429	56	1 485
Yhteensä					17 290	825	18 115

Kuljetusmatkojen pituus oli 147 149 km, edellisellä vuonna 104 888 km. Kuljetuksista suoritettiin kaupunginkassaan yhteensä 1 244 493 mk, edellisellä vuonna 1 138 417 mk.

Palolaitoksen todelliset kustannukset v. 1946 käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

Menoerä	Määräraha, mk	Kustannukset kirjojen mukaan, mk	Säästö (+) tai ylitys (—) mk
Palkkiot	84 600	82 200	+ 2 400
Sääntöpalkkaiset virat	27 770 420	27 750 170	+ 20 250
Tilapäistä työvoimaa	270 540	438 208	— 167 668
Kesälomasijaiset	1 063 800	737 499	+ 326 301
Vuokra	1 403 104	1 403 104	—
Lämpö	1 824 635	2 106 446	— 281 811
Valaistus	119 400	158 705	— 39 305
Siivoaminen	40 000	66 275	— 26 275
Vedenkulutus	45 500	73 719	— 28 219
Puhtaanapito	35 500	39 613	— 4 113
Kaluston hankinta	5 196 000	3 265 036	+1 930 964
Kaluston kunnossapito	1 000 000	2 198 911	—1 198 911
Painatus ja sidonta	20 000	49 329	— 29 329
Tarverahat	90 000	290 882	— 200 882
Vaatteiden pesu	112 000	181 063	— 69 063
Läkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet ...	15 000	26 349	— 11 349
Yleisten laitteiden kunnossapito	35 970	33 125	+ 2 845
Käyttövoima	27 000	9 956	+ 17 044
Autojen käyttö	2 139 350	2 091 604	+ 47 746
Vakuutusmaksut	66 000	65 126	+ 874
Hevosten elatus.....	25 000	—	+ 25 000
Työkomennuskunta	1 797 440	1 665 828	+ 131 612
Yhteensä ¹⁾	43 181 259	42 733 148	+ 448 111

Avustuksia saivat Helsingin vapaaehtoinen palokunta 252 557 mk, Suomen palosuojeluyhdistys 133 680 mk ja Liitosalueen vapaaehtoiset palokunnat 735 000 mk.

Tuloja kertyi 2 399 611 mk, josta sairaankuljetuksista saatuja maksuja 1 244 493 mk, henkilökunnan suorittamia luontoisetujen korvauksia 424 454 mk ja sekalaisia tuloja 730 664 mk.

Avustus- ja huvirahasto. Palokunnan avustus- ja huvirahasto sai alkunsa siitä, että kaupunginvaltuusto myönsi v. 1922 palokunnalle osan kertyneistä sairaankuljetusmaksuista. Rahaston pääoma oli kertomusvuoden alussa 441 459 mk.

Rahasto lisääntyi kertomusvuoden aikana sairaankuljetusmaksuista 124 694 mk, koroista 19 939 mk ja lahjoista 600 mk eli yhteensä 145 233 mk.

Rahaston menot, joihin sisältyvät kirjojen sekä urheilupalkintojen hankkiminen, tarjoilu miehistöille juhlapäivinä, palokunnan kesäkodin vuokra ja ylläpitäminen ym., nousivat yhteensä 137 059 mk:aan. Vuoden päättyessä rahaston pääoma oli 449 633 mk.

Helsingin vapaaehtoinen palokunta

Vapaaehtoisen palokunnan päällystön luku oli 23 sekä miehistön 281.

Kalustoon kuului 4 ruiskuautoa ja 3 moottoriruiskua sekä 3 000 m letkua.

Vapaaehtoisen palokunnan lentävään osastoon kuului 32 miestä. Sen hälytys oli järjestetty puhelinkeskukseen yhdistetyllä hälytyspuhelimella. Kaupunki avusti kertomusvuonna vapaaehtoista palokuntaa 246 843 mk:illa. Vapaaehtoinen palokunta kutsuttiin 21 kertaa antamaan avustusta tulipaloissa kaupungissa ja sen lähiympäristössä. Huomatavimmat tulipalot, joiden sammuttamiseen vapaaehtoinen palokunta ansiokkaasti osallistui olivat Kauklahten lasitehtaan palo huhtikuun 6 p:nä sekä Jätkäsaaren varastoalueen palo elokuun 24 p:nä 1946.

¹⁾ Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin lisäksi 85 700 mk palopäällystökursseja ja 47 057 mk paloalipäällystökursseja varten sekä kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 77 926 mk tapaturmaisesti kuolleen palokorpraali V. A. Merimaan omaisille, 13 500 mk kahden edustajan lähettämistä varten Oslossa pidettäviin pohjoismaiden palomiesten urheilu- ja kalustokilpailuja varten.